



Kisah
Nabi
Adam a.s

Bhesa
Bhebien

KÉTAB TAURAT JUZ 1-3

1

Allah nyéptaaken Alam dhunya

¹ Jujumona Allah nyépta'aken alam dhunya, sé bisa éabhes ben sé ta' bisa éabhes. ² Saghita'na écépta'aken, kabede'ana bumé ghi' ta' abentuk, sobung napéna ben ta' sekaroan. Sakabbhina tatotopé kalaben aéng sé ghi' salbut, kabbhi delem kabedean sé petteng ajilbuten. Tapé Rohna Allah sé kobesa bedé é atasna aéng.

Aré sé pertama

³ Allah adhebu, "Mara bedé téra'. Kunfayekun." Lajhu dhedhi téra'. ⁴ Allah lébur ngabes sebeb sa'ongghuna téra' jeréya' bhece'. Lajhu Allah mamésaaken téra' jeréya' deri petteng, ⁵ ben anyamaé téra' jeréya' "Séang" ka sé petteng jeréya' ényamaé "Malem." Dhedhilah séang ben dhedhilah malem. Jeréya' aré sé pertama.

Aré sé kadhue

⁶ Allah adhebu polé, "Mara bedé jhera' sopaje mésaaken aéng é atas ben aéng é bebe. Kunfayekun." ⁷ Menjela Allah madhedhi jhera' jeréya' ka angghuy mésa'aken aéng sé é atas ben aéng sé é bebe. Lajhu jhera' jeréya' dhedhi. ⁸ Allah anyamaé jhera' jeréya' "langé'." Dhedhila séang ben dhedhila malem. Jeréya' aré sé kadhue.

Aré sé katelo

⁹ Allah adhebu polé, "Nollé aéng sé é bebena langé' aghili ka hétong ongghun, sopaje bede ongghun sé keréng. Kunfayekun." Lajhu dhedhi padena apa sé kadhebuaken kalaben Allah. ¹⁰ Lajhu Allah anyamaé aéng sé akompol é hétong ongghun jeréya' "Tasék" ben ongghun sé keréng jeréya' "dherat." Allah lébur ngabes jeréya' kabbhi, sebab kabbhi jeréya' bhece'. ¹¹ Allah adhebu polé, "Nollé tana nombhuaken sakabbhina tombuen, yeroa' taneman sé abue ben abei', ben sakabbhina papo'onan sé abue. Kunfayekun." Lajhu dhedhi padena apa sé kadhebuaken kalaben Allah. ¹² Menjela tana nombhuaken sakabbhina tombuen. Allah lébur ngabhes jeréya' kabbhi, sebab kabbhi jeréya' bhece'. ¹³ Dhedhila séang ben dhedhila malem. Jeréya' aré sé katelo.

Aré sé kaempa'

¹⁴ Maré menje, Allah adhebu polé, "Mara bede berang-berang téra' é langé' kaangghuy néra'é bumé ben abidheaken antarana séang kalaben malem, sopaje jeréya' éghebey tandhe sé sah émolaéna, aré, bulen, taon, ben aré raje-aré raje agema, ben dhedhi panérak é langé'. Kunfayekun." ¹⁵ Ladhju dhedhi padena apa sé kadhebuaken kalaben Allah. ¹⁶ Menjela Allah madhedhi dudhue' berang téra', sé lebbi téra', yeroa' mata aré kaangghuy ngoasaé séang, ben sé kéné'an téra'na, yeroa' bulen kaangghuy ngoasaé malem. Allah madhedhi kénan bintang-bintang. ¹⁷ Allah nyabek berang téra' jeréya' é langé' kaangghuy néra'é bumé, ¹⁸ ben ngoasaé séang kalaben malem, ben mamésa téra' deri petteng kénan. Allah lébur ngabhes jeréya' kabbhi, sebab kabbhi jeréya' bhece'. ¹⁹ Dhedhila séang ben dhedhila malem. Jeréya' aré sé kaempa'.

Aré sé kaléma

²⁰ Maré menje, Allah adhebu polé, "Nollé é delem aéng odik sakabbhina jenésna jhukok sé molo, ben aterbengan sakabbhina manok é atasna bumé. Kunfayekun." ²¹ Allah madhedhi kéan jhukok sé raje-raje odik é delamna aéng, ben sakabbhina manok é langé'. Allah lébur ngabhes jeréya' kabbhi, sebab kabbhi jeréya' bhece'. ²² Lajhu Allah aberi' rahmat ka sakabbhina jeréya' ben adhebu, "Ka jhukok-jhukok abuduk-budukla, ben posa'é aéng é tasék. Ka manok-manok atambe molo." ²³ Dhedhila séang ben dhedhila malem. Jeréya' aré sé kaléma.

Aré sé kaenem

²⁴ Maré menje, Allah adhebu polé, "Nollé bumé makaloar sakabbhina jenés héwen, sé obuen ben sé bues, sé raje ben sé kénék. Kunfayekun." Lajhu dhedhi padena apa sé kadhebuaken kalabhen Allah. ²⁵ Manjela Allah madhedhi sakabbhina jenés héwen é dherat, Allah lébur ngabhes jeréya' kabbhi, sebab kabbhi jeréya' bhece'.

²⁶ Maré menje, Allah adhebu polé, "Mayu Be'dhirik nyéptaaken ménosa sé pade carana Be'dhirik ben aberi' kobesa sopaje ménosa-ménosa jeréya' ngobesaé sakabbhina jhukok-jhukok, manok-manok, ben sakabbhina jenés héwen, sé obuen ben sé bues, sé raje ben sé kénék." ²⁷ Lajhu Allah nyéptaaken ménosa jeréya' pade carana Allah kadhirik. Sebab jeréya', ménosa bidhe kalaben cépta'an laén sé la écéptaaken ka Allah saghita'na. Ménosa jeréya' écéptaaken lalaké ben bebiné. ²⁸ Allah aberi' rahmat ka ménosa-ménosa jeréya', ben adhebu polé, "Pamolo anak ben kompoyna be'na, sopaje katoronana be'na neneng mosa'é ben ngobesaé bumé réya'. Be'na étugasaken ka Éson sopaje be'na ngarabeté jhukok-jhukok, manok-manok, ben sakabbhina jenés héwen, sé obuen ben héwen sé bues, sé kénék ben sé raje."

²⁹ Allah adhebu polé ka ménosa-ménosa jeréya', "Abesé, Éson la nyiapaken sakabbhina taneman, ben bue'-bue'en sé abeik. Jeréya' dhedhia kakanana be'na. ³⁰ Tapé ka sakabbhina jenés héwen é bumé, ben manok-manok, ben héwen sé bues, éber'i ka Éson rerombuen biru sé dhedhi kakanana." Ben dhedhila padena apa sé kadhebuaken kalaben Allah.

³¹ Maréna menje, Allah ngabhesé sakabbhina sé la écéptaaken jeréya', lébur ben sangak ongghu. Dhedhila séang ben dhedhila malem. Jeréya' aré sé kaenem.

2

Aré sé kapapéto

¹ Menje néngghelek Allah mamaré sé aghebey alam dhunya. ² Bekto aré ka papéto Allah mamaré sakabbhina sé éghebey jeréya'. Maré menje, Allah aistirahat é aré sé kapapéto^a deri sakabbhina pakerjean néngghelek. ³ Ladhju Allah aberi' rahmat é aré jeréya', ben nyocéaken aré jeréya', sebab aré jeréya' aré bektona Allah réhat deri sakabbhina pakerjean sé nyéptaaken alam dhunya.

⁴ Jeréya' néngghelek riwayatna bektu alam dhunya écéptaaken.

Taman Eden

Bekto Gusté ALLAH^b nyépta'aken alam dhunya, ⁵ é bumé ghi' tadhe' rerombuen ben taneman apa bhei sé tombu, sebab Gusté ALLAH ghi'ta' matoronaken ojhen ka bumé, ben ghi' sobung ménosa sé agherep tana. ⁶ Tapé ghi' bedé orbun sé kaluar deri bumé sambhik ngabecaé sakabbhina tana é atasna bumé. ⁷ Bekto jeréya', Gusté ALLAH ngalak tana, abentuk

^aMétorot Kétab Socé aré sé kapapéto jeréya' aré Sabto.

^bALLAH: Mon bedé asma Allah étólés delem huruf rajhe kabhi enga' réya', "ALLAH" yejeréya' asma Allah deri bhesa aslina YHWH, sé arténa "Éson sé kekal."

ménosa, ben nyeropaken nyabe sé aghebey odik ka delem élongna. Ladhju ménosa jeréya' dhedhi makluk sé odik. ménosa jeréya' anyama Nabi Adam.

⁸ Gusté ALLAH aghebey taman Eden^c é sebele témor. É dissan, Gusté ALLAH nempataken ménosa sé la ébentuk jeréya'.⁹ Ladhju Gusté ALLAH nombhuaken sakabbhina jenés po'on-po'on sé bhece', ben ngaselaken bue-bue sé nyaman ékakan. É tenga-tenga taman, Gusté ALLAH nombhuaken kéan dedhue' po'on ajheib. Sétong po'on bisa aberi' odik^d salambe'na. Ben po'on sé kadhue bisa aberi' pangetaoan sé bhece' ben sé jehet.^e ¹⁰ Bede hétong songaé sé aghili ben ngaéré ka delem taman Eden jeréya'. É luar taman jeréya', sogaéna tabegi dhedhi empa' olloan. ¹¹ Songaé sé pertama nyamana Pison, sé aghili ngoléléngé tana Hawila. ¹² Songaé jeréya' ngaselaken emas morné, menyan sé malarat saréana, ben benya' beto permata. ¹³ Songaé sé kadhue nyamana Gihon, sé aghili ngoléléngé tana Etiopia. ¹⁴ Songaé sé katelo nyamana Tigris aghili ka sebele témor tana Asyur, ben sé kaempa' nyamana songaé Efrat.^f ¹⁵ Ladhju Gusté ALLAH ngalak ben nempataken ménosa jeréya' ka delem taman Eden, sopaje akerje ben ngarabeté taman jeréya'.

¹⁶ Gusté ALLAH maréntaaken ka ménosa jeréya', "Be'na ollé ngakan sakabbhina bue-bue'en é delem taman réya'. ¹⁷ Tapé deri dedhue' po'on sé étenga taman réya', po'on sé aberi' pangetaoan sé bhece' ben sé jehet, buena ta' ollé ékakan ka be'na. Sebeb mon be'na ngakan bue jeréya', be'na pastéa maté."

^cTaman Eden: Bisa ésebut 'Taman Firdaus.' Tapé Kitab socé nolés taman jeréya' bedé é bumi.'

^dPo'on sé aberi' odi': Bisa ésebut "po'on Hayat."

^ePo'on sé aberi' pangetahoan sé beghus ben sé jehet: Bisa ésebut "po'on Kuldi."

^fSongaé Pison, Gihon, Tigris, Efrat: kabhi songaé jeréya' bedé é témor tengah semakna neghere Irak.

Bebhiné sé pertama

¹⁸ Ladhju Gusté ALLAH adhebu, "Ta' bhece' ménosa jeréya' odik kadhiri'an. Éson aghebeya kanca sé pas ben sé bisa nolongé." ¹⁹ Gusté ALLAH la abentuk sakabbhina héwen é dherat ben é langé'. Kabbhi héwen jeréya' égébe ka ade'na ménosa kalaben Allah, sopaje ékatahoé berema ménosa jeréya' anyamaé ka sakabbhina jenés héwen jeréya'. Nyama jeréya' dhedhi nyamana kabbhi héwen. ²⁰ Menjela ménosa aberi' nyama ka sakabbhina héwen é dherat ben é langé'. Tapé hétong héwen beleka' ta' bisa dhedhi kanca sé pas, sopaje nolongé ménosa jeréya'.

²¹ Ladhju Gusté ALLAH matédungaken ménosa jeréya' sambhik nyédhe. Bekto ménosa tedung, Gusté ALLAH ngalak hétong tolang rosok, ben bekasna étotopé polé kalaben degging. ²² Deri tolang jeréya', Gusté ALLAH abentuk bebiné, ladhju bebiné jeréya' égébe ka ménosa jeréya'. ²³ Ladhju Adam akarak, "Ra'i oréng sé pade kalaben éson! Tolangna deri tolangna éson, deggingna deri deggingna éson. Aréya' ényamaana "Bebiné," sebab ékalak deri "Lalaké."

²⁴ (Jeréya' sebabna oréng lalaké kodhu adhingghelaken epak ben emakna, ben apolong kalaben binéna, lajhu kadhuenna dhedhi hétong.)

²⁵ Lalaké ben bebiné jeréya' tadhek angghuyenna, tapé kadhuenna ta' aromasa malo.

3

Ménosa pertama ta' noro'é parénta Allah

¹ Olar hétong héwen sé paléng pangoco-ngoco deri sakabbhina héwen sé éghebey kalaben Gusté ALLAH. Olar jeréya' atanya ka oréng bebiné, "Apa ongghuan Allah alarang be'na ben lakéna be'na ngakan sakabbhina bue sé bede é delem taman réya'?" ² Jawebna oréng bebhiné, "Endek, jeréya' ta' bhender. Ongghuna éson ben lakéna éson ollé ngakan sarobejena bue-bue sé bede é delem taman réya'. ³ Tapé bue deri po'on sé bede é tenga taman réya' ta' ollé ékakan. Gusté ALLAH adhebu, "Ajhe' ékakan." Mon éson ben lakéna éson ngakan otabe nyédhing, pastéa maté." ⁴ Olar langsung ajweb, "Ha, maté? Endek, roa sala. Saongghuna be'na ben lakéna be'na ta' kéra maté. ⁵ Allah tao mon be'na ben lakéna be'na ngakan bue jeréya', pékéranna be'na ben lakéna be'na bekal kabuka, ben be'na ben lakéna be'na bisa taoa kema sé bhece' ben kema sé jehet pade kalaben Allah."

⁶ Maré menje, oréng bebiné jeréya' ngabes bue deri po'on sé bede é tenga taman jeréya'. Oréng bebiné amékér, "Mak, bhece' ongghu, ye? Éngga'na sé nyaman ongghu mon ékakan. Apa polé bisa dhedhi pénter." Ladhju oréng bebiné meték bue jeréya', ladhju ngakan bue jeréya', ben aberi' kéan ka lakéna, ben lakéna ngakan bue deri binéna jeréya' kéan. ⁷ Lekas samaréna ngakan bue jeréya', pékéran ménosa ben binéna jeréya' bhuru tabuka ben bhuru nyader jhek kabedeana abengkang. Lajhu ménosa ben binéna jeréya' ngala deun po'on Ara⁹ sopaje éghebey panotop aurot. ⁸ Bekto ménosa ben binéna jeréya' ngaéding mon Gusté ALLAH deteng ka delem taman bekto sorob aré, ménosa ben binéna jeréya' ngerem é tenga

⁹Po'on Ara: Po'on sé terkenal é témor tengah, deunna kebheng éngak tanang oréng toa.

papo'nan, sopaje ta' éabes ka ALLAH.

⁹ Tapé Gusté ALLAH la tao kabedeanna lalaké jeréya', lajhu adhebu, "Bede é dima be'na Adam?" ¹⁰ Adam ajeweb, "Éngghi Gusté. Bekto éson ngaéding mon Ginto rabu é delem taman néka, éson takok, dhedhi éson ngaerem sebab sobung angghuyen."

¹¹ Gusté ALLAH adhebu, "Sapa sé aberi'tao mon be'na jeréya' abengkang? Pasté be'na ngakan bue deri po'on sé la élarang ka Éson, ye?" ¹² Adam ajeweb, "Masalana oréng bebiné néka sé Ginto paréngaken ka éson sopaje dhedhi panolong. Oréng bebiné néka aberi' bue néka ka éson, lajhu édhe'er ka éson."

¹³ Gusté ALLAH adhebu, "Bebiné, apa sé ékerjeaken ka be'na?" Bebiné jeréya' lajhu ajeweb, "Ké olar néka ngoco-ngoco éson, dhedhi éson adhe'er bue néka."

¹⁴ Samaréna menje, Gusté ALLAH adhebu ka olar jeréya', "Hé Olar, be'na éokoma kapola kalakoan jeréya'. Deri sakabbhina héwen, be'na bhei kodhu nanggung okoman réya'. Molaé deri néngkéné, be'na bekal ajhelan ngangghuy tabuk. Ollo ben colokna be'na saterosna bedé é tana delem karbuk salambe'na be'na odi'. ¹⁵ Épabejhi'e ka Éson antara be'na kalaben oréng bebiné jeréya', ben toronana be'na ben toronana bebiné jeréya' ladhju amosoana. Toronana bebiné jeréya' maancara ollona be'na, ben be'na ngéké'a tokakna oréng jeréya'."

¹⁶ Ladhju ALLAH adhebu ka bebiné jeréya', "Bebiné, ka be'na Éson matambe'a melarat bekto be'na ngandung, ben matambea rasa sakék bekto be'na ngalaéraken. Tapé meskéna menje, be'na ghi' tero makala lakéna be'na, tapé be'na pagghuna tonduk ka lakéna be'na."

¹⁷ Gusté ALLAH adhebu kéan ka oréng lalaké jeréya', "Adam, be'na ngaédingaken ocakna binéna be'na ben ngakan bue sé la élarang ka Éson. Dhedhi be'na kodhu akerje séksa salambe'na be'na odik sopaje tana ngasélaken cokop kakanan kaangghuy be'na. Sebab, tana la ékening azab ka Éson. ¹⁸ Ye jereya', tana

bekal numbuakena rombuen ben dhuri, ben tombuen alas sé dhedhia kakanana be'na. ¹⁹ Be'na akerjea séksa sambhik apelo mira sopaje tana réya' ngasélaken kakanan, sambhik be'na abelie ka tana, sebab deri tana asalna be'na. Be'na épadhedhi deri tana, ben abelia ka tana."

²⁰ Adam aberi' nyama ka binéna jeréya' "Hawa," sebab Hawa dhedhi emakna sakabbhina omat ménosa.

²¹ Lajhu Gusté ALLAH aghebey angghuyen deri kolékna héwen kaangghuy Adam ben Hawa, ben ngangghuyaken angghuyen jeréya' ka Adam ben Hawa.

²² Maré menje, Gusté ALLAH adhebu, "Saongghuna, ménosa la dhedhi pade kalaben Be'dirik, ben andik pangetahuan sé bhece' ben sé jehet. Néngkéné, jhek sambhik polé ménosa jeréya' ngajhuluaken tanangna ben ngala bue deri po'on sé aberi' kaodi'en, sebab ménosa bisa odik salambe'na." ²³ Sebab jeréya', Gusté ALLAH ngosér ménosa jeréya' deri taman Eden, sopaje ménosa agherep tana sé dhedhi asalna jeréya'. ²⁴ É sebele témor taman Eden, Gusté ALLAH nempataken maklu' sorgheh sé ésebut kerub, kalaben pedheng apoé sé moter-moter, kaangghuy ajege jhelan ka po'on sé aberi' kaodi'en jeréya', sopaje ta' haétong ménosa sé bisa maso' ben nangko ka po'on jeréya'.